

Dar atît Melhisedec Ștefănescu cît și B. P. Hașdeu nu socoteau studiile slave decît numai în legătură cu istoria romînească. Ei n-au cercetat înrăurirea slavă asupra istoriei și culturii poporului român deosebit de alte influențe și deci nu au cuprins-o într-un cadru deosebit.⁶ Și această stare de lucruri l-a îndreptățit deci pe Constantin Jireček să scrie că la noi studiile slave erau neglijate peste măsură.⁷

Trebuia deci să apară un învățat care să studieze după o metodă nouă și bine precizată înrăurirea slavă asupra istoriei și culturii poporului român, să publice, cu rigurozitatea științifică cuvenită, textele slavo-romîne și să creeze o școală care să-i continue opera. Și acest învățat a fost Ioan Bogdan.

Munca științifică și didactică a lui I. Bogdan începe în vremea cînd deși activa societatea « Junimea », totuși școala latinistă nega și repudia orice înrăurire slavă asupra trecutului poporului român. Astfel, A. D. Xenopol minimizează importanța pe care a avut-o influența slavă asupra culturii romîne.⁸ De asemenea, doi dintre reprezentanții de seamă ai curentului latinist, A. Papiu Ilarian și Timoteiu Cipariu, erau convinși că limba și cultura slavonă au exercitat o înrăurire negativă asupra spiritului romînesc din trecut.⁹

În sfîrșit, A. V. Gidei folosește cuvinte tari, nepotrivite, pentru a caracteriza rolul limbii slave în trecutul culturii romînești.¹⁰

Și chiar în sinul celui mai înalt for de cultură de pe atunci, Academia Romînă, erau personalități *prolatiniste*, ca de pildă academicianul Vasile Maniu care în 1892 — pe marginea concluziilor lui I. Bogdan cu privire la originea slavobizantină a instituțiilor feudale de la noi — spunea că, în timp ce « Europa întreagă trăiește cu instituțiunile romane; numai noi Romîni am luat institu-

XIII (1896), p. 6. Astfel la ediția lui Gr. G. Tocilescu: 534 *documente istorice slavo-romîne din Țara Romînească și Moldova privitoare la legăturile cu Ardealul. 1346—1603*, au lucrat: P. A. Sîrcu, Eugen Kozak și Stoica Nicolaescu (vezi Damian P. Bogdan: *O ediție de documente slavo-muntene din arhivele Sibului și Brașovului a lui Sîrcu necunoscută la noi*, « Hrisovul » II, București, 1942, p. 43, vezi și capitolul: *Legăturile cu învățătii romîni și streini din studiul nostru*: Ioan Bogdan: *Viața și opera*.

⁶ Vezi și P. P. Panaitescu, *Ioan Bogdan și studiile de istorie slavă la Romîni*, extras din « Buletinul Comisiei istorice a Romîniei », VII, București, 1928, p. 6—7.

⁷ C. Jireček, recenzie la I. Bogdan, *Vechile cronic moldovenești pînă la Ureche*, reproducă din « Archiv für Slavische Philologie » în « Convorbiri literare », XXVI (1892), p. 5.

⁸ A. D. Xenopol, *Istoria Romînilor din Dacia Traiană*, Iași, 1896, p. 116, identic și în ediția a III-a, vol. II, p. 122.

⁹ A. P. Ilarian, *Istoria Romanilor din Dacia Imperiorea*, Viena, 1851, p. 62, și Timoteiu Cipariu, *Discursu asupra istoriei limbei romîne pronunțiatu în sedenția publica a societății literare din Bucuresci la 6/18 augustu 1867* în « Analele Societății Academice Romane », tomu I, București, 1869, p. 23.

¹⁰ A. V. Gidei, *Studiu asupra cronicarilor moldoveni din secolul XVII din punct de vedere al limbei, metodei și cugetării*, București, 1898, p. 32. Cele susținute de A. V. Gidei au fost combătute de Ștefan Orășanu, care arată că epitetul folosit de acesta nu sînt potrivite pentru un popor și o limbă care au putut avea o influență culturală atît de puternică. (« Convorbiri literare », XXXII, 1895, p. 276).